

Conferentie

Er valt wat te kiezen- Rioleringsbeleid en –beheer in zeven gemeenten

17 november 2011

Programma

- 12.00** Ontvangst met lunch
- 12.50** Welkom
- 13.00** Opening door de dagvoorzitter, dhr. R.J.A. Clayden
(voorzitter van de Rekenkamer West-Brabant)
- 13.10** Presentatie onderzoeksresultaten en vooruitblik
workshops, dhr. L.Th. van den Dool (PwC)
- 13.30** Dhr. H.J. Gastkemper, directeur Stichting Rioned: Ja,
er valt wat te kiezen!
- 14.00** Dhr. J.A.M. Vos, dijkgraaf Waterschap Brabantse Delta
- 14.30** Pauze
- 15.00** Eerste ronde workshops
- 15.50** Pauze
- 16.05** Tweede ronde workshops
- 16.55** Afsluiting en borrel

Welkom door onze gastheer

Dhr. J.W.M. (Jan) Peters
Loco-burgemeester Oosterhout

Opening door de dagvoorzitter

Dhr. R.J.A. Clayden
(voorzitter Rekenkamer West-Brabant)

Presentatie onderzoekresultaten

**Dhr. L.Th. van den Dool
(Projectleider rekenkameronderzoek,
PwC en Universiteit van Tilburg)**

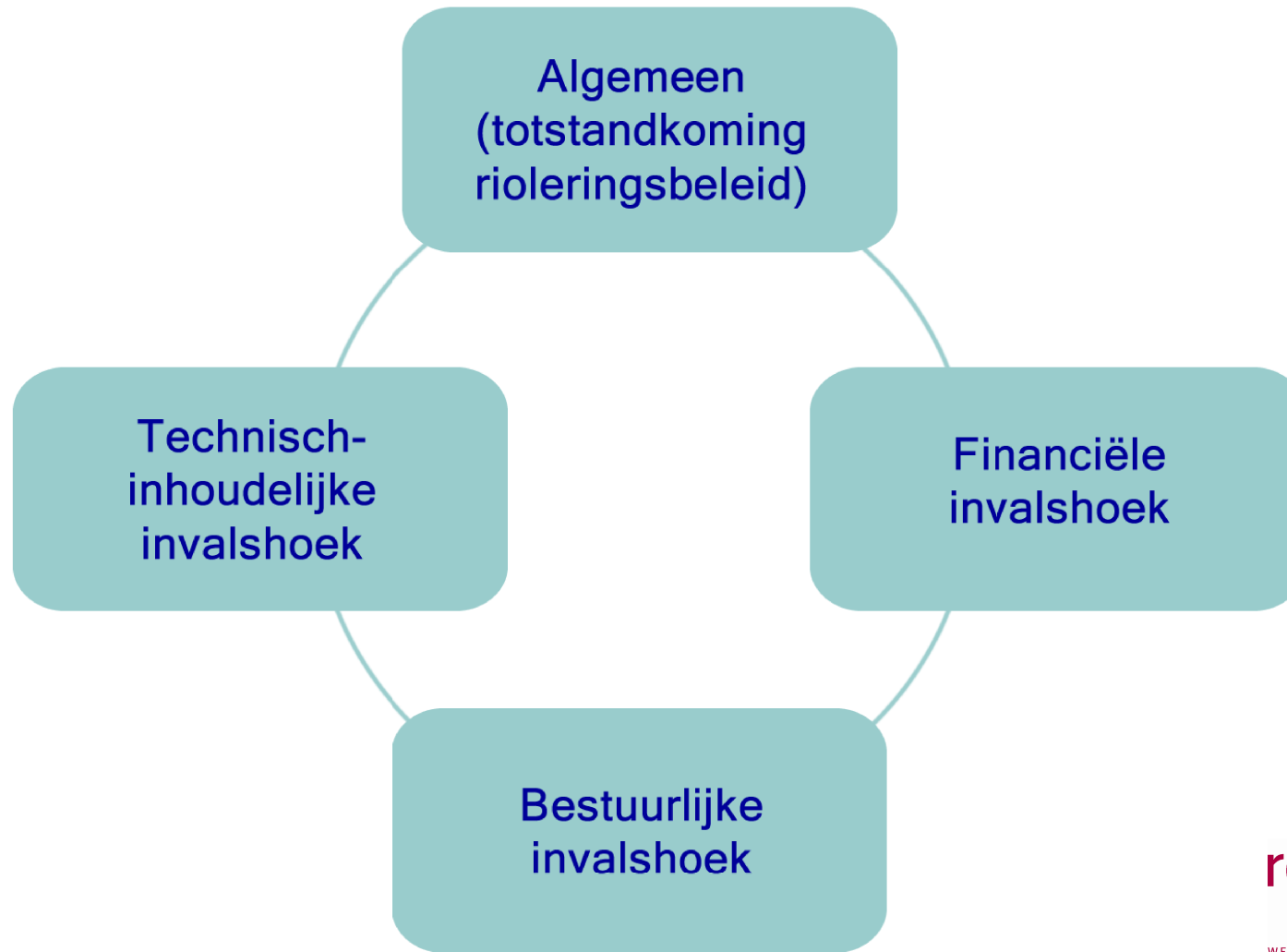
Rioleringsbeleid en –beheer in zeven gemeenten:

Er valt wat te kiezen

Onderzoeksvraag

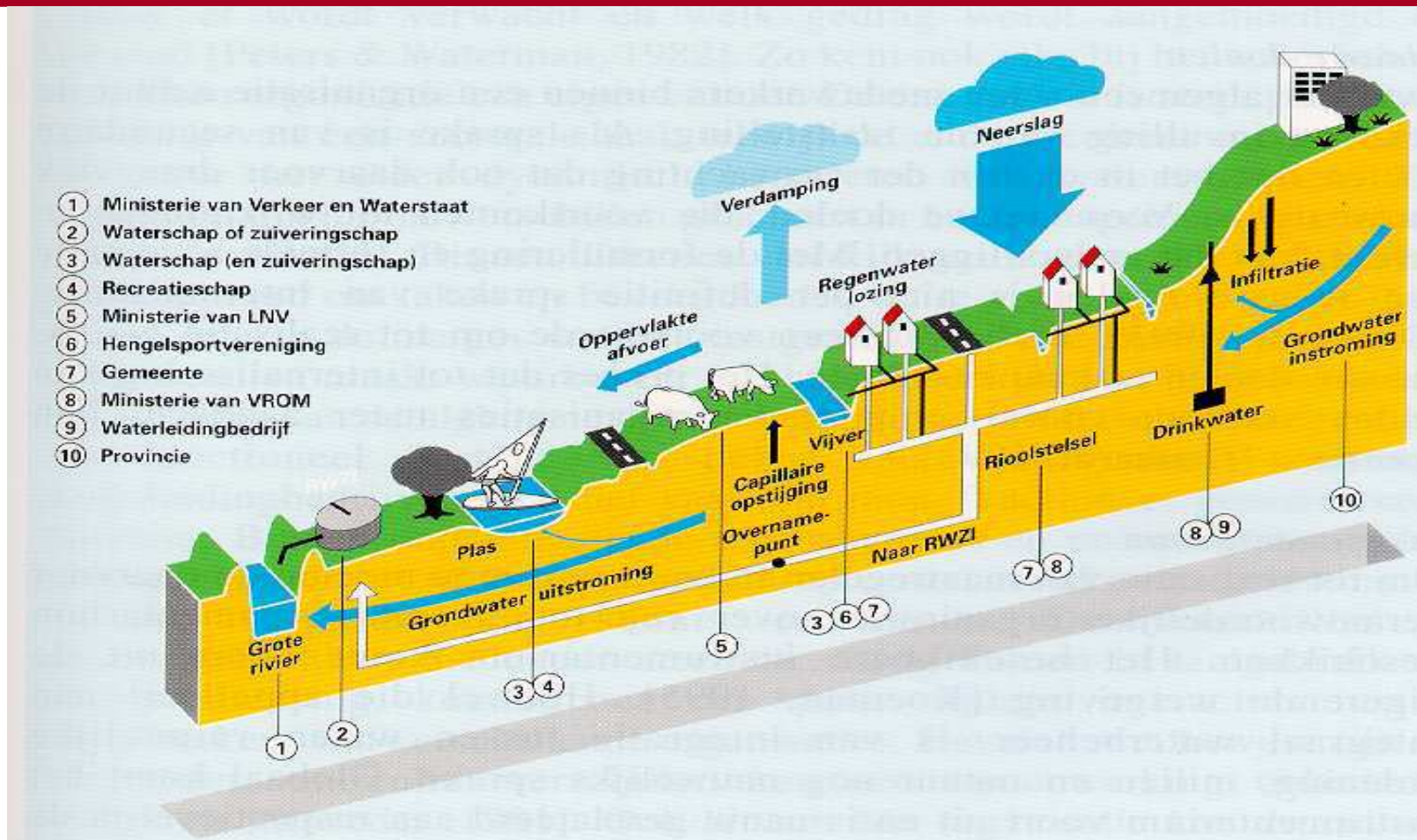
***In hoeverre is het door de gemeente
gevoerde rioleringsbeleid en -beheer
als effectief en doelmatig aan te
merken?***

Deelvragen

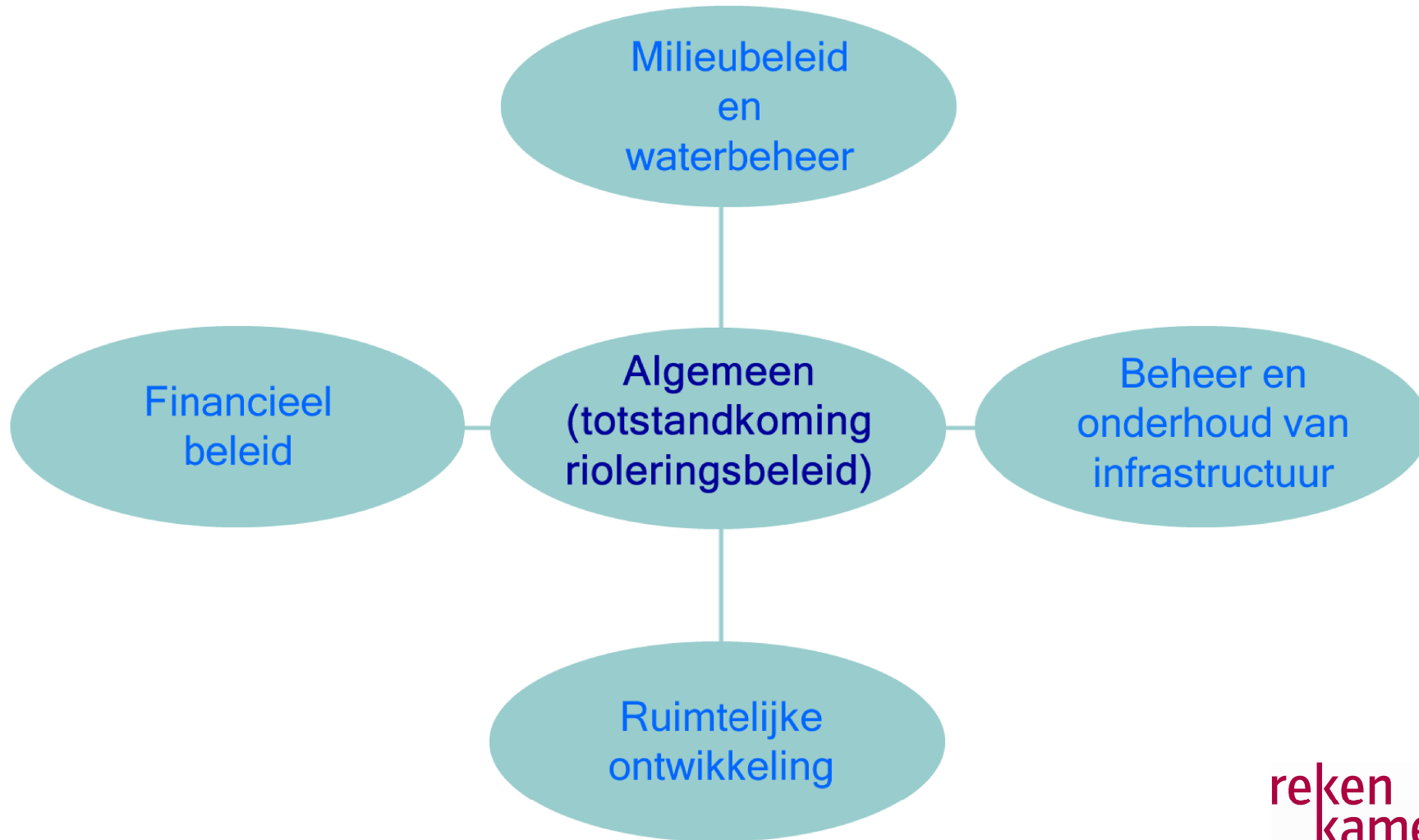

Riolering als onderdeel van de waterkringloop

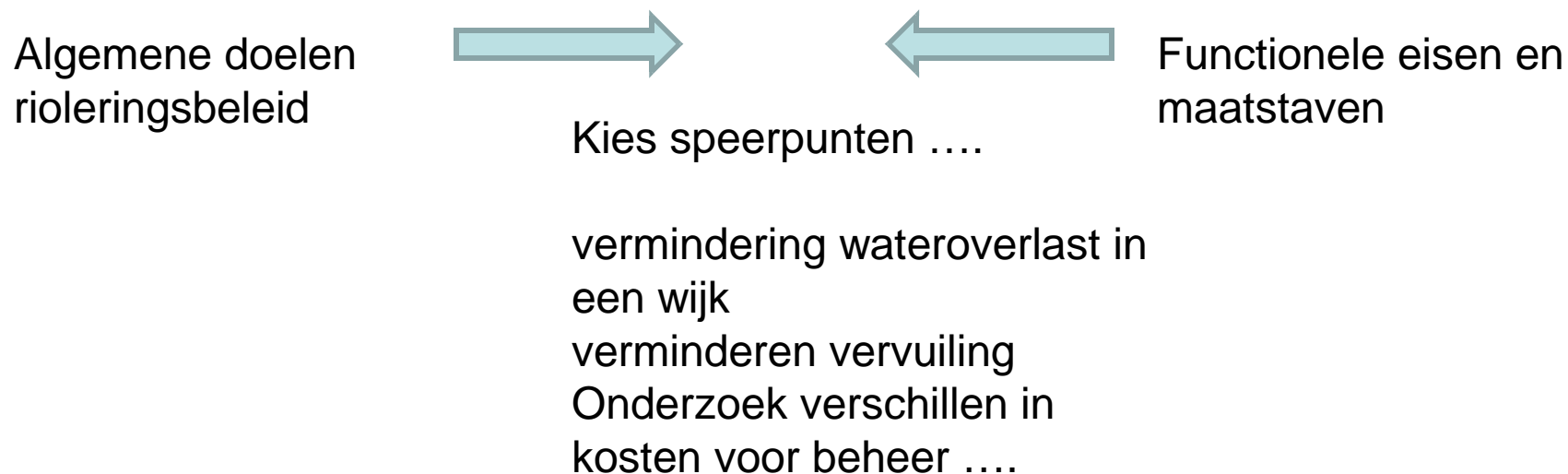

Rioleringsbeleid heeft raakvlakken met andere terreinen

Er valt wat te kiezen, onderzoeksresultaten en tips

Dilemma bij rapporteren aan de Raad over doelen rioleringsbeleid

Er valt wat te kiezen, onderzoeksresultaten en tips

Dilemma bij rapporteren aan de Raad over doelen rioleringsbeleid

Tips:

- Evalueer rioleringsbeleid en gebruik de evaluatie bij keuze van speerpunten voor komende periode en betrek de Raad daarbij.
- Speerpunten minder abstract dan algemene doelen van rioleringsbeleid, maar ook minder technisch-operationeel dan functionele eisen en maatstaven.
- Controlerende rol van de Raad heeft een evaluatie per beleidsperiode (van vier tot vijf jaar) nodig en tussentijdse rapportage op vastgestelde speerpunten.

Er valt wat te kiezen, onderzoeksresultaten en tips

Integraliteit

Rioleringsbeleid over algemeen integraal onderdeel van milieubeleid en integraal waterbeheer

Tip: Kies de mate waarin rioleringsbeleid bijdraagt aan bredere doelen op terrein van water en milieu. Realiseer integraliteit van beleid op het terrein van riolering, water en milieu in eerste instantie via het verbreed gemeentelijk rioleringsplan en milieubeleidsplan.

Integraliteit ook in uitvoering belangrijk, workshop 1.

Er valt ook wat te leren..

Capaciteit, kennis en leren

- Gemeenten hebben veelal beleidsmedewerker riolering en maken vaak ook gebruik van externe inhuur (bijvoorbeeld voor (V)GRP)

Tip: Kies voor mate waarin uw gemeente afhankelijk wil zijn van externe deskundigheid. Maak bij inhuur afspraken over voortgang van uitvoering na de inhuurperiode en borging van opgedane kennis.

- Niet altijd een systematische evaluatie rioleringswerken

Tip: Evalueer belangrijke rioleringsprojecten, rapporteer belangrijkste lessen aan de Raad en wissel deze uit met buurgemeenten.

Er valt wat te kiezen, onderzoeksresultaten en tips

Samenwerking

Samenwerking met veel partners, ervaringen wisselen

Tip: Maak afspraken over samenwerking met waterschap zo concreet mogelijk en monitor deze afspraken. Zoek naar mogelijkheden voor spoedige afronding van afspraken, leer daarbij van ervaringen bij andere gemeenten. → workshop 4, samenwerking gemeente en waterschap

Leer van ervaringen van gemeenten met Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur (AVOI), wanneer uw gemeente nog geen AVOI heeft. → workshop 2, coördinatie ondergrondse infrastructuur

Er valt wat te kiezen, onderzoeksresultaten en tips

Financiën riolering complex

- Gemeenten hanteren voorzieningen en/of reserves (soms meer dan één); doel en functie niet altijd duidelijk
- Meerdere werkwijzen mogelijk voor bekostiging riolering en die werkwijzen hebben verschillende effecten op lasten voor inwoners (activeren, sparen).
- Alle gemeenten hebben financiële meerjarendoorkijk (lengte verschilt).
- Gemeenten hanteren verschillende tariefgrondslagen
- Komt bij geen gemeente voor dat alle geplande maatregelen in geplande jaar worden uitgevoerd. Achterstanden in algemene zin beschreven in (V)GRP
- Wijze waarop kosten worden doorberekend aan riolering en welke activiteiten worden gedekt vanuit de riolering en andere dekkingsbronnen (bijvoorbeeld het wegebudget), is bij veel gemeenten niet of onvoldoende inzichtelijk.

Er valt wat te kiezen, onderzoeksresultaten en tips

Financiën riolering: maak transparant, laat Raad kiezen

Tip: Benoem verschillende werkwijzen voor de bekostiging van de riolering met de consequenties daarvan als strategische keuze voor de Raad bij het opstellen van het VGRP. → workshop 3, vervangingsinvesteringen op lange termijn

Tip: Maak een transparante keuze over kosten die worden doorberekend aan riolering. Maak daarbij gebruik van Model kostenonderbouwing van de VNG en maak dit gebruik expliciet in een notitie om zo de transparantie van de rioolheffing te vergroten.

Vooruitblik workshops

1. Afstemming werken openbare ruimte

- Dhr. Bogers sr., afdelingshoofd openbare ruimte, gemeente Bergen op Zoom
- Dhr. Bogers jr., medewerker afdeling openbare ruimte, gemeente Bergen op Zoom
- Dhr. Hamers, afdelingshoofd beleid en programmering, gemeente Oosterhout

2. Coördinatie ondergrondse infrastructuur

- Dhr. Luiken, coördinator ondergrondse infrastructuur, gemeente Oosterhout
- Dhr. Borghouts, beleidsmedewerker beheer, gemeente Halderberge

Vooruitblik workshops

3. Vervangingsinvesteringen op lange termijn

- Dhr. Fens, beheerder oppervlaktewater en grondwater, gemeente Roosendaal
- Dhr. Oome, medewerker riolering, gemeente Geertruidenberg
- Dhr. Roovers, financieel consulent gemeente Geertruidenberg

4. Samenwerking tussen gemeenten en het waterschap

- Dhr. Henckens, Waterschap Brabantse Delta

Dhr. H.J. Gastkemper

Directeur Stichting Rioned:

Ja, er valt wat te kiezen!

Dhr. J.A.M. Vos

Dijkgraaf Waterschap Brabantse Delta